

خانم نیلوفر اعتمادی چراغی از علم و دانش، داعی اجل را لبیک گفت

خانم های افغانی که در شرایط دشوار فراگیری علم و دانش راه طولانی مراحل اکمال تعلیم و آموزش را پیموده اند، در حقیقت نه تنها خود قابل قدر و احترام اند، بلکه روش و تحمل مشکلات شان که به یقین گوناگون بوده است، رهنمون نسل های منبهد و رهپیمایان بعدی نسل انانث افغانستان عزیز شناخته میشوند.

شکی نداریم که اساسات معارف زن افغان که در عصر شگوفان امانی و نهضت نسوان روشنگرانه آن بنیاد گزاری گردید و علمبرداران قابل قدر آنهم همسر شاه امان الله غازی «ملکه ثریا طرزی» و فامیل منور نامبرده و زنان خانواده سراجیه و البته تعدادی از خانم های پایتخت کشور بوده است، بعد از دسایس استعمار و تخریبات ناجایز قشر متنفذ و متعصب مذهبی، از هم پاشید و نه تنها در کشور ما برای دهه های متوالی با عقب گرایی مفرط، خط بطلان بر تعلیم و تربیت دختر افغان کشیده شد، بلکه بعد تر که مکاتب گشوده شد، زیر حجاب غیر قابل قبول برقع و چادری، روزگار سختی بر شاگردان معارف افغانستان، تحمیل گردید.

خانم نیلوفر اعتمادی هم از همان عصر نیمه تاریکی بود که رفتن به مکتب مجاز، ولی متعلمات مانند وی با قیود زیادی روبرو بودند. او که در چهار باغ کابل متولد شده بود، از شاگردان ممتاز و با هوش اولین مکتب نسوان کابل، یعنی «مکتب اندرابی» به شمار میرفت که بعد ها در اثر ازدیاد شاگردان، به دو لیسه ملالی و زرغونه تغییر شکل داد، چنانچه نامبرده تا حدود بکلوریا تعلیمات خویش را در لیسه ملالی ادامه داد و در پهلوی السنه ملی پشتو و دری، با مطالعات وسیع دسترسی زیادی به لسان فرانسوی و بعد تر به زبان انگلیسی حاصل نمود.

بعد از فارغ التحصیلی از لیسه عالی ملالی، خانم نیلوفر اعتمادی، به تدریس در آن کانون علم و معرفت دختران افغان پرداخت که این قلم افتخار شاگردی وی را در مضمون ریاضی داشتم. بعد تر وی با ادامه تحصیل، موفق به اخذ دیپلوم از پوهنخی تعلیم و تربیه گردیده و داخل کدر تدریسی پوهنتون کابل شد.

قرار معلومات یکی از همکاران نامبرده در پوهنتون کابل، خانم نیلوفر اعتمادی پشتکار و جدیت زیاد در پیشبرد امور محوله داشته و عضو فعال مؤسسه تعلیم و تربیه پوهنتون کابل محسوب میگردید، طوریکه نه تنها در امور امتحانات کانکور آن مؤسسه تعلیمات عالی نظارت داشت، بلکه برای تهیه مواد مختلفه درسی محصلین هم بسیار دقیق و موفق محسوب می گردید.

از آنجا که خانم اعتمادی با موفقیت در امتحان شمول بورس های تحصیلی برای دسترسی به تعلیمات عالی موفق شد، عازم بلومنگتن ایالت اندیانا ای امریکا که با پوهنتون کابل قرار داد همکاری و توأمیت در امور تحصیلی داشت، گردید و بعد از اخذ ماستری از (School of education) در شق تعلیم و تربیه، دوباره در پوهنتون کابل به اجرای وظیفه پرداخت و در کدر علمی باقی ماند.

در پهلوی علم و دانش این خانم افغان، بیجا نیست که از صفت عالی انسانی که همانا تواضع و انگیزه خدمت و کمک به اطرافیان باشد، یاد آور شویم که وی این خصلت نیک و بشری برارنده را تا اخیر عمر محفوظ نگهداشته و در خاطره ها باقی گذاشت. به فرموده حضرت حافظ - ع

درین رواق زبرجد نوشته اند به زر که جز نیکویی اهل کرم نخواهد ماند

بدون شک مرحومه نیلوفر اعتمادی شخصیت والای علم و معرفت لسان دری محسوب میگردید، آنچه را وی در غربت و گوشه مهاجرت به تدریج در حیات نهایت بی پیرایه مهیا نموده بود، همانا موجودیت یک کتابخانه نهایت مجهز از آثار دری اعم از شعر، ادبیات، فلسفه، تاریخ، سیاست و بقیه علوم اجتماعی بود. وی که بر دو زبان معمول جهانی یعنی فرانسوی و انگلیسی هم تبحر کافی داشت، آثار ارزشمندی را که بیشتر بر تاریخ، رویداد ها و سیاست افغانستان روشنی می انداخت، همچنان در آن السنه فراهم نموده بود.

با موجودیت آثار و داشته های قیمتداری که ذکر شد، جای تحسین و تعجب است که تجسس و مطالعات وسیع این خانم دانشمند در ساحه های گوناگون، با همکاری حافظه خدادادی قابل وصف وی، تا چه حد جامع و غیر قابل باور بود. این قلم که سال چند باری ضمن دیدار فامیل در ایالت کلیفورنیای امریکا به زیارت آن شخصیت خانوادگی علم و دانش هم میرفتم، با حیرت و بهت از آثار جدید نویسندگان گوناگون در کتابخانه وی واقف میگردیدم که البته همه مطالعه گردیده و خواننده

خردمند، قسمت زیادی از آنها را حتی المقدور با یک قضاوت سالم و شیوه «نقد بیطرفانه» در خاطر حفظ داشت.

خانم نیلوفر اعتمادی، در پهلوی وطنپرستی و ملیگرایی صادقانه، در مسائل و رویداد های یک قرن اخیر، دید و قضاوت نهایت بیطرفانه و شریفانه داشت، چنانچه انتقادات سالم وی در زمینه بلای سخیف تفرقه اندازی بین اقوام شریف افغانستان و کج روی های سیاسی در قهرمان سازی و تحریف افکار عامه به منظور کتمان حقایق، همیشه موجبات رنج و تأسف وی را بار می آورد.

در مباحث دوستانه ای که از طریق صحبت های تیلیفونی داشتیم، برای من غنیمت بزرگی بود که با مرحومه نیلوفر در مورد موضوعات مختلف افغانستان عزیز تبادل افکار نمایم. وی در پهلوی معدود وبسایت های افغانی که از خارج از کشور فعالیت داشتند، مضامین این هیچمدان را هم مطالعه و در زمینه ابراز نظر می نمود.

ضایعه دانشمندان ما مخصوصاً آن خردمندان طبقه اناث افغانستان عزیز که با تحمل فراوان با دشواری های ناشی از زیستن شان در تاریکی، زیر پرده و حقوق متفاوت و تبعیض جنسیتی، با تلاش وسیع توانسته اند خود ها را با علم و فضیلت به جایگاه مردان دانشمند کشور برسانند، غیر قابل جبران بوده و با افسوس و تألم همراه است.

مرحومه نیلوفر اعتمادی بروز یکشنبه ۱۶ جنوری در ایالت کالیفورنیای امریکا، داعی اجل را لبیک گفت. **انا لله انا الیه راجعون**

با تقدیم مراتب تسلیت خویش به عزیزانم هر یک خانم فتانه لودی، سید عبدالله ادریس و هاب، سید سلیمان و هاب و نظام اعتمادی به نسبت فوت مادر عزیز شان تقدیم داشته و برای خانم نیلوفر اعتمادی از بارگاه ایزد یکتا، بهشت برین تمنا میدارم. یادش در خاطر دوستان جاودانه باد.

فرد نمیرد به مرگ، مرگ ازو نام جست نام چو جاوید گشت، مردنش آسان کجاست

پایان